

**Sosiaalipalvelujen asiakasmaksut
1.1.2023 alkaen**

Kymenlaakson hyvinvointialue

Sisällys

1.	Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun maksut	2
2.	Tilapäisen kotona annettavan palvelun maksut.....	5
3.	Tukipalvelujen maksut.....	5
4.	Kuntouttavan päivätoiminnan maksut	6
5.	Sosiaalihuoltolain mukaisen yhteisöllisen asumisen maksut	6
6.	Sosiaalihuoltolain mukaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen maksut	8
7.	Kehitysvammalain mukaisen yhteisöllisen asumisen ja ympärivuorokautisen palveluasumisen maksut.....	11
8.	Vammaispalvelulain mukaisen yhteisöllisen asumisen ja ympärivuorokautisen palveluasumisen maksut.....	13
9.	Laitospalvelujen maksut.....	14
10.	Perhehoidon maksut	17
11.	Tuetun asumisen maksut.....	19
12.	Omaishoidon maksut	20
13.	Työ- ja päivätoiminnan maksut.....	20
14.	Liikkumista tukevien palvelujen maksut.....	20
15.	Lapsiperheiden ja lastensuojelun maksut	21

1. Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun maksut

Perittävä asiakasmaksu

Hyvinvointialue perii jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta kuukausimaksun, joka määräytyy palvelupäätökseen kirjattujen palvelutuntien määrän, asiakkaan maksukyvyn ja perheen koon mukaan. Maksuun ei sisälly asumiskustannuksia. Maksu peritään näiden periaatteiden mukaan, jos asiakas saa palvelua vähintään kerran viikossa ja lisäksi palvelun arvioidaan kestävän tai on kestänyt vähintään 2 kuukautta. Muissa tilanteissa peritään tilapäisen kotihoidon maksu.

Maksu saa olla enintään alla olevan maksuprosenttitaulukon mukaisen maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä kuukausituloista.

Tulorajat:

Perheen koko, henkilömäärä	1	2	3	4	5	6
Tuloraja, euroa kuukaudessa	598	1103	1731	2140	2591	2976

Jos henkilöitä on enemmän kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 356 eurolla kustakin seuraavasta henkilöstä.

Tulorajojen euromäärät tarkistetaan joka toinen vuosi työntekijän eläkelain 98 §:ssä tarkoitetun työeläkeindeksin muutoksen mukaisesti. Laskennan perusteena käytetään sitä työeläkeindeksin pistelukua, joka on vahvistettu tarkistusvuodelle työntekijän eläkelain 98 §:n soveltamista varten. Tarkistusvuosi on se vuosi, jota seuraavan vuoden alusta indeksitarkistus toteutetaan. Indeksillä tarkistetut euromäärät pyöristetään lähimpään täyteen euroon, ja ne tulevat voimaan tarkistusvuotta seuraavan vuoden alusta.

Maksuprosentit:

	Maksuprosentti perheen koon mukaan					
Palvelutunnit kuukaudessa	1	2	3	4	5	6 tai enemmän
4 tuntia tai vähemmän	8,00	7,00	6,00	6,00	6,00	6,00
5	10,00	8,75	7,50	7,50	7,50	7,50
6	12,00	10,50	9,00	9,00	9,00	9,00
7	14,00	12,25	10,50	10,50	10,50	10,50
8	16,00	14,00	12,00	12,00	12,00	12,00
9	17,00	14,75	12,50	12,50	12,50	12,00
10	18,00	15,50	13,00	13,00	13,00	12,00
11	19,00	16,25	13,50	13,50	13,50	12,00
12	20,00	17,00	14,00	14,00	14,00	12,00
13	21,00	17,75	14,50	14,50	14,00	12,00
14	22,00	18,50	15,00	15,00	14,00	12,00
15	23,00	19,25	15,50	15,50	14,00	12,00

16	24,00	20,00	16,00	16,00	14,00	12,00
17	24,50	20,50	16,50	16,00	14,00	12,00
18	25,00	21,00	17,00	16,00	14,00	12,00
19	25,50	21,50	17,50	16,00	14,00	12,00
20	26,00	22,00	18,00	16,00	14,00	12,00
21	26,50	22,50	18,50	16,00	14,00	12,00
22	27,00	23,00	19,00	16,00	14,00	12,00
23	27,50	23,50	19,00	16,00	14,00	12,00
24	28,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
25	28,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
26	29,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
27	29,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
28	30,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
29	30,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
30	31,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
31	31,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
32	32,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
33	32,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
34	33,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
35	33,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
36	34,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
37	34,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
38 tai enemmän	35,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00

Jos palvelutuntien määrä vaihtelee kuukausittain, maksua määrätessä saadaan käyttää maksuprosenttia, joka vastaa palvelutuntien keskimääräistä määrää. Palvelutunnit huomioidaan kokonaisina tunteina siten, että osittaiset palvelutunnit pyöristetään lähimpään kokonaiseen tuntiin ja puolikkaat tunnit pyöristetään ylöspäin. Mikäli joudutaan käyttämään keskimääräistä palveluiden tuntimäärää, tulee asia kirjata asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelmaan/toteuttamissuunnitelmaan. Maksupäätös tulee tehdä keskimääräisen tunnin mukaisesti. Mikäli asiakkaan palveluntarve muuttuu siten, että se vaikuttaa kuukausimaksun suuruuteen, maksun muutos otetaan huomioon seuraavan kuukauden alusta.

Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun sekä pitkäaikaisen asumisen palvelun asiakkaat kuuluvat pääsääntöisesti koneellisen annosjakelun piiriin, jolloin apteekin annosjakelun maksun maksaa palveluntuottaja. Lääkkeet eivät sisälly kuukausimaksuun. Asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelmaan/ toteuttamissuunnitelmaan sisällytetään hoitajalta annosjakeluun kuluva aika. Arvion mukaan lääkehoitoon kuluu keskimäärin tunti kuukaudessa asiakasta kohti. Työaika sisältää Anja-apteekkilistojen ja potilastietojärjestelmän lääkelistojen vastaavuuden tarkistamisen, reseptien uusinnan sekä lääkkeiden toimittamisen asiakkaalle kotiin. Lääkehoitoon kuluva aika lisätään asiakkaan palvelu-aikaan.

Asiakasmaksun perusteena olevat tulot

Asiakasmaksua määriteltäessä on otettava huomioon kuukausituloina asiakkaan ja hänen kanssaan yhteistaloudessa asuvan puolisonsa jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut veronalaiset ansio- ja pääomatulot ja verosta vapaat tulot tulonhankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettyinä sekä laskennallinen metsätulo.

Jos tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kuukauden keskimääräinen kuukausitulo. Asiakkaan ensisijaiset etuudet, kuten hoitotuki,

edellytetään haettavaksi. Hakeminen on ensisijaisesti asiakkaiden ja omaisten vastuulla. Heitä ohjataan ja neuvotaan tarpeen mukaan, samoin yksityisiä palveluntuottajia.

Asiaksmaksua määrättäessä otetaan huomioon asiakkaan **bruttotulot**.

Huomioon otettavat tulot:

- Eläkkeet ja niihin rinnastettavat jatkuvat etuudet, kuten elinkorko ja syytinki
- Eläkettä saavan hoitotuki
- Palkkatulot ja palkkiot
- Muut verosta vapaat tulot tulonhankkimiskustannuksilla vähennettynä
- Pääomatulot, kuten osinko-, korko- ja vuokratulot
- Opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- Lasten kotihoidon tuki
- Opintojen johdosta suoritettavat jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut apurahat ja muut vastaavat avustukset otetaan huomioon siltä osin kuin ne ovat veronalaista tuloa
- Laskennallinen metsätulo, jolla tarkoitetaan tässä laissa varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain ([1142/2005](#)) 7 §:n 3 momentin mukaan vahvistettua metsän keskimääräistä vuotuista tuottoa hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla. Tästä määrästä vähennetään kymmenen prosenttia ja metsätalouden korot.

Tulot, joita ei huomioida:

- Lapsilisä ja lapsikorotukset
- Alle 16-vuotiaan vammaistuki
- 16 vuotta täyttäneen vammaistuki
- Asumistuki
- Tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavat sairaanhoito- ja tutkimuskulut
- Sotilasavustus
- Rintamalisä, ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä
- Opintotuen asumislisä
- Toimeentulotukena maksettava toimintaraha ja matkakorvaus
- Kuntoutusrahalain mukainen ylläpitokorvaus
- Työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukainen ylläpitokorvaus
- Perhehoidon kustannusten korvaukset
- Omaishoidon tuen palkkio

Tuloista tehtävät vähennykset:

Säännöllisessä kotona annettavassa palvelussa asiakkaan tuloista vähennetään:

- 1) asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu (ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on asunut yhteistaloudessa välittömästi ennen palvelun alkamista) sekä tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset
- 2) avopuolisoiden yhteistalouden purkamisesta annetussa laissa ([26/2011](#)) tarkoitettu pesänjakajan tai tuomioistuimen määräämä hyvitys, joka hänen on suoritettava rahana

3) kiinteistön luovutuksen yhteydessä määräajaksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana

4) tuomioistuimen tai holhousviranomaisen asiakkaalle määräämän edunvalvojan palkkion perusmaksu sekä edunvalvontavaltuutetun palkkio, kuitenkin enintään edunvalvojan palkkion perusmaksun suuruisena.

Jos asiakas siirtyy sosiaalihuoltolain 21 a §:ssä tarkoitettuun tuettuun asumiseen tai 21 b §:ssä tarkoitettuun yhteisölliseen asumiseen, jossa hän saa jatkuvaa ja säännöllistä kotona annettavaa palvelua, on tuloista vähennettävä lisäksi edellisen asunnon kuluista:

- 1) omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut enintään viimeisten kuuden kuukauden ajalta (välttämättömät; yhtiövastike, kiinteistövero, pakollinen kotivakuutus, erillisesti arvioitavat kohtuulliset lämmityskulut, sähkö)
- 2) vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain [\(481/1995\) 52 §:ssä](#) tarkoitetulta vuokralaisen irtisanomisajalta; (välttämättömät; vesimaksu, pakollinen kotivakuutus, sähkö)
- 3) asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain [\(650/1990\) 16 §:ssä](#) tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta. (välttämättömät; käyttövastike, pakollinen kotivakuutus, sähkö)

Tuloista vähennetään ainoastaan todelliset asumismenot. Tarvittavat tositteet tulee toimittaa kahden viikon sisällä asiakkaan muuttopäivästä lukien. Asiakkaan tulee ilmoittaa viipymättä, mikäli hänen omistamansa asunto myydään puolen vuoden sisällä tai asumisoikeusasunnon asumisoikeus päättyy kolmen kuukauden sisällä.

2. Tilapäisen kotona annettavan palvelun maksut

Arviointijakson tilapäinen maksu	12,20 €, laskutetaan enintään 1 x vrk
Kotihoidon tilapäinen maksu	12,20 €, laskutetaan enintään 2 x vrk
Kotisairaanhoidon tilapäinen maksu	12,20 €/käynti
(terveydenhuollon maksu, kerryttää maksukattoa)	

3. Tukipalvelujen maksut

Asiakkaalta voidaan periä kohtuullinen maksu asiakassuunnitelmaan sisältyvistä tukipalveluina järjestettävistä palveluista.

Ateriapalvelut	
kotiin kuljetettu ateria	8,30
Pyhtää	7,70

Kylvetyspalvelu	
sisältää avustamisen €/ kerta	8,20
sisältää avustamisen ja kuljetuksen € /kerta	16,90
Pyhtää (ilman kuljetusta) €/kerta	5,80
Pyykkipalvelu	
kone €/ kerta	10,00
Pyhtää, kone €/kerta	5,30
Siivouspalvelu	
Hamina (Pyölintie) € /kk	37,60
Turvapalvelu	
maksu € /kk (sis. laitevuokra, hälytyspäivystys, turva-auttaja-käynnit)	43,30
ovihälytin €/ kk	19,00
lisähälytin painike €/ kpl/ kk	13,60
paikantava turvakello €/ kpl/ kk	34,00
Turvapalveluasiakkaalle, jolle turvapalvelu myönnetty omaishoitaja-asiakkuuden perusteella maksuton	
Pyhtää Turvahälytyskäynti 25 € Agape laskuttaa laitemaksun suoraan asiakkaalta	

4. Kuntouttavan päivätoiminnan maksut

koko päivä (sisältää kuljetuksen)	30,00
osapäivä (ei kuljetusta)	15,10
Pyhtää (ei kuljetusta)	15,70

5. Sosiaalihoitolain mukaisen yhteisöllisen asumisen maksut

Yhteisöllisellä asumisella tarkoitetaan hyvinvointialueen järjestämää asumista esteettömässä ja turvallisessa asumisyksikössä, jossa henkilön hallinnassa on hänen tarpeitaan vastaava asunto ja jossa asukkaille on tarjolla sosiaalista kanssakäymistä edistävää toimintaa.

Perittävä asiakasmaksu ikääntyneiden yhteisöllisessä asumisessa:

- Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun maksu (kts. 1. kappale)
- Ateriamaksut käytön mukaan. Asiakkaan kanssa sovitaan asiakas- tai toteuttamissuunnitelmassa siitä, millaisen ateriakokonaisuuden hän ottaa. Yksittäiset poikkeukset ateriakokonaisuuteen ovat mahdollisia palveluntuottajan kanssa etukäteen sovittaessa.
- Tukipalvelut käytön mukaan

Ateriamaksut

Aamupala	2,20 €
Lounas	5,60 €
Päiväkahvi ja kahvileipä tai välipala	1,60 €
Päivällinen	4,00 €
Iltapala	2,10 €
Kokopäiväpaketti (sisältää kaikki ateriat)	15,50 €
Puolipäiväpaketti (sisältää aamupalan ja lounaan)	7,80 €

Tukipalvelumaksut

Pyykkipalvelut	10 €/ kone enintään 50€/ kk
Siivouspalvelut (perussiivous)	32 €/ kerta
Turvahälyttimen vuokra	30 €/ kk

Hygieniapaketti

25 € /kk

Ikääntyneiden yhteisöllisessä asumisessa asiakas voi halutessaan valita käyttövaroillaan kustannettavan hygieniapaketin, joka koostuu seuraavista asiakkaan käyttämistä päivittäistarvikkeista: wc-paperit, talouspaperit/käsipyyhkeet, shampoo, käsien- ja vartalon pesuaineet, pesuvoiteet, suuhygieniatuotteet (perustuotteina hammasharja ja -tahna), perusvoiteet sekä ruokalaput. Ostopalveluissa asiakas maksaa hygieniapaketin mukaan suoraan palveluntuottajalle.

Perittävä asiakasmaksu mielenterveys- ja päihdekuntoutujien yhteisöllisessä asumisessa:

- Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun maksu (katso 1. kappale)
- Ateriamaksut käytön mukaan

Asiakasmaksu sisältää asiakassuunnitelman/toteuttamissuunnitelman mukaiset jatkuvaluonteisesti ja säännöllisesti annettavat palvelut, jotka liittyvät kiinteästi asiakkaan tarvitsemaan ohjaukseen, hoitoon ja huolenpitoon. Asiakas voi saada tukea mm. siivoamiseen, vaatehuoltoon, aterioiden valmistamiseen, hygienianhoitoon, lääkehoitoon, arjenhallintaan, vuorokausirytmien toteutumiseen, terveyteensä ja hyvinvointiinsa liittyen. Asumisyksikön järjestämä toiminta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut sisältyvät asiakasmaksuun. Asiakas maksaa ateriamaksut käytön mukaan, mutta ei muita erillisiä tukipalvelumaksuja.

Ateriamaksut

Aamupala	2,20 €
Lounas	5,60 €
Päiväkahvi ja kahvileipä tai välipala	1,60 €
Päivällinen	4,00 €
Iltapala	2,10 €
Kokopäiväpaketti	15,50 €

Lyhytaikaisen yhteisöllisen asumisen maksu
Lisäksi ateriat toteuman mukaan

11,60€/ pvä

Harjukodissa tarjottava tilapäinen asuminen

Harjukodin (Kotiharjuntie 10, Kouvola) kahdessa asuinhuoneessa on mahdollisuus tilapäiseen asumiseen iäkkäille henkilöille, jotka ovat tilapäisesti estyneet asumaan omassa kodissaan esim. taloyhtiön putkiremontin tai muun vastaavan syyn johdosta.

Asiakas maksaa asumisesta

20 €/pvä.

Asumisen maksu sisältää asunnon siivouksen joka toinen viikko.

Asiakas saa palvelutarpeensa mukaisen palvelun kotihoidon toteuttamana ja maksaa siitä kotihoidon asiakasmaksun. Tilapäisen asumisensa aikana asiakas maksaa pyykkipalveluista sekä valitsemistaan aterioista yhteisöllisen asumisen tukipalvelumaksut.

6. Sosiaalihuoltolain mukaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen maksut

Ympärivuorokautisessa palveluasumisessa asiakasmaksu koostuu hoidosta, hoivasta, aterioista ja palveluun sisältyvistä tukipalveluista.

Asiakasmaksu on 85 % asiakkaan nettokuukausituloista, joista on ensin tehty palvelua koskevat vähennykset.

Jos asiakas on välittömästi ennen palvelun alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avoliitossa ja hänen tulonsa ovat suuremmat kuin puolison tulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen nettokuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu on 42,5 prosenttia puolisojen yhteenlasketuista kuukausituloista, joista on ensin tehty palvelua koskevat vähennykset. Jos kuitenkin kumpikin puolisoista on pitkä- aikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa, maksu määräytyy vain omien tulojen mukaan.

Jos puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella määräytyvä maksu muodostuisi suuremmaksi, peritään asiakkaalta enintään omien tulojen mukainen maksu.

Asiakkaan ensisijaiset etuudet, kuten hoitotuki, edellytetään haettavaksi.

Hakeminen on ensisijaisesti asiakkaiden ja omaisten vastuulla. Heitä ohjataan ja neuvotaan tarpeen mukaan, samoin yksityisiä palveluntuottajia.

Asiakasmaksun perusteena olevat tulot

Asiakasmaksua määrättäessä otetaan huomioon asiakkaan **nettotulot**.

Huomioon otettavat tulot:

- Eläkkeet ja niihin rinnastettavat jatkuvat etuudet, kuten elinkorko ja syytinki
- Eläkettä saavan hoitotuki
- Alle 16-vuotiaan vammaistuki
- 16 vuotta täyttäneen vammaistuki
- Palkkatulot ja palkkiot
- Muut verosta vapaat tulot tulonhankkimiskustannuksilla vähennettynä
- Pääomatulot, kuten osinko-, korko- ja vuokratulot, sijoitusrahaston vuosi- tuotto ja osakesäästötilan osingot
- Eläkevakuutuksen tuotto (pääomalle kertynyt tuotto)
- Vuokratuotto vähennettynä tulonhankkimismenoilla
- Opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- Lasten kotihoidon tuki
- Opintojen johdosta suoritettavat jatkuvat tai vuosittain toistuvat apurahat ja muut avustukset otettaisiin huomioon siltä osin kuin ne ovat veronalaista tuloa
- Laskennallinen metsätulo, jolla tarkoitetaan tässä laissa varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain ([1142/2005](#)) 7 §:n 3 momentin mukaan vahvistettua metsän keskimääräistä vuotuista tuottoa hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla. Tästä määrästä vähennetään kymmenen prosenttia ja metsätalouden korot.

Tulot, joita ei huomioida:

- Lapsilisiä ja lapsikorotukset
- Elatusapu ja -tuki
- Tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavat sairaanhoito- ja tutkimuskulut sekä muut satunnaiset ja kertaluonteiset tulot ja tiettyyn tarkoitukseen myönnetty avustus
- sotilasavustus
- Rintamalisä, ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä
- Opintotuen asumislisä
- Toimeentulotukena maksettava toimintaraha ja matkakorvaus
- Kuntoutusrahalain mukainen ylläpitokorvaus
- Työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukainen ylläpitokorvaus
- Perhehoidon kustannusten korvaukset
- Omaishoidon tuen palkkio
- Asumistuki (huomioidaan vuokrasta vähennyksenä)

Tuloista tehtävät vähennykset:

1) asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu (ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on asunut yhteistaloudessa välittömästi ennen palvelun alkamista) sekä tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset

2) avopuolisoiden yhteistalouden purkamisesta annetussa laissa ([26/2011](#)) tarkoitettu pesänjakajan tai tuomioistuimen määräämä hyvitys, joka hänen on suoritettava rahana

3) kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana

4) tuomioistuimen tai holhousviranomaisen asiakkaalle määräämän edunvalvojan palkkion perusmaksu sekä edunvalvontavaltuutetun palkkio, kuitenkin enintään edunvalvojan palkkion perusmaksun suuruisena.

Lisäksi ympärivuorokautisen palveluasumisen vähennyksenä huomioidaan edellisen asunnon kuluista:

1) omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut enintään viimeisten kuuden kuukauden ajalta (välttämättömät; yhtiövastike, kiinteistövero, pakollinen kotivakuutus, kohtuulliset lämmityskulut, sähkö)

2) vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain ([481/1995](#)) 52 §:ssä tarkoitetulta vuokralaisen irtisanomisajalta; (välttämättömät; vesimaksu, pakollinen kotivakuutus, sähkö)

3) asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain ([650/1990](#)) 16 §:ssä tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta. (välttämättömät; käyttövastike, pakollinen kotivakuutus, sähkö)

Tuloista vähennetään ainoastaan todelliset asumismenot. Tarvittavat tositteet tulee toimittaa kahden viikon sisällä asiakkaan muuttopäivästä lukien.

Asiakkaan tulee ilmoittaa viipymättä, mikäli hänen omistamansa asunto myydään puolen vuoden sisällä tai asumisoikeusasunnon asumisoikeus päättyy kolmen kuukauden sisällä

Tuloista tehtävät erityiset vähennykset

Tuloista vähennetään asumismenot, joita pitkäaikaisesta ympärivuorokautisesta palveluasumisesta aiheutuu. Asumismenoista vähennetään mahdollinen Kelan maksama asumistuki.

Tuloista vähennetään terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa ([559/1994](#)) tarkoitetun terveydenhuollon ammattihenkilön määräämien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset, joihin asiakas on oikeutettu saamaan korvausta sairausvakuutuslain nojalla. Lääkekustannukset vähennetään automaattisesti sairausvakuutuslain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitetun vuosiomavastuun suuruisena (49,35 €/kk).

Muiden kuin sairausvakuutuslain mukaan korvattavien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa hakemuksesta siltä osin kuin lääkemääräyksen tehnyt terveydenhuollon ammattihenkilö on arvioinut ne asiakkaan terveydelle tarpeellisiksi.

Käyttövarat

Asiakkaan omaan käyttöön jää käyttövaroja 15 % edellisessä kohdassa mainittujen vähennysten jälkeisistä nettotuloista, kuitenkin vähintään 167 €/kk (ikäntyneet), 187 €/kk (mielenterveys- ja päihdekuntoutajat).

Hygieniapaketti

25 €/kk

Ikääntyneiden ympärivuorokautisessa palveluasumisessa asiakas voi halutessaan valita käyttövaroillaan kustannettavan hygieniapaketin, joka koostuu seuraavista asiakkaan käyttämistä päivittäistarvikkeista: wc-paperit, talouspaperit/käsipyyhkeet, shampoo, käsi- ja vartalon pesuaineet, pesuvoiteet, suuhygieniatuotteet (perustuotteina hammasharja ja -tahna), perusvoiteet sekä ruokalaput. Ostopalveluissa asiakas maksaa hygieniapaketin suoraan palveluntuottajalle.

Lyhytaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen

Ikääntyneiden palvelu 31 €/pvä
 Palvelu sisältää ateriat, asumisen ja hoivan.

Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien palvelu 11,60 €/pvä
 Lisäksi ateriat toteutuman mukaan enintään 15,50 €/vrk (sisältää kaikki ateriat).

Lääkkeet ja henkilökohtaiset tarvikkeet kuuluvat asiakkaan itse kustannettaviksi.

7. Kehitysvammalain mukaisen yhteisöllisen asumisen ja ympärivuorokautisen palveluasumisen maksut.

Kehitysvammaisille henkilöille järjestetään palvelut ja tukitoimet ensisijaisesti vammais- palvelulain (380/1987) nojalla siltä osin kuin ne ovat hänen palvelutarpeeseensa nähden riittäviä ja sopivia sekä hänen etunsa mukaisia. Palvelut järjestetään Kehitysvammalain (519/1977) perusteella, jos vammais- palvelulain mukaiset palvelut ja tukitoimet eivät ole asiakkaalle riittäviä tai sopivia tai mikäli palvelu on esimerkiksi asiakasmaksusäännökset huomioon ottaen asiakkaalle edullisempaa kuin vastaava vammais- palvelulain mukainen palvelu.

Kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaan erilaiset palvelut ja tukitoimet, joita kehitysvammaisen henkilö tarvitsee asumisen järjestämisen turvaamiseksi, tulevat hyvinvointialueen maksettavaksi, eikä vammaiselta henkilöltä voida periä niistä hoito- ja palvelumaksuja. Palvelu on sellaista henkilökunnan antamaa ohjausta ja apua, jota henkilö vammastaan johtuvasta syystä tarvitsee, esimerkiksi siivouksessa, ruuanlaitossa, syömisessä, pukeutumisessa ja henkilökohtaisessa hygieniassa.

Kehitysvammaisten erityishuoltona annettavassa asumispalvelussa asiakkaan maksettavaksi jäävät tavanomaiseen asumiseen ja elämiseen liittyvät kulut. Maksua ei voi periä henkilökunnan antamasta hoivasta ja tuesta.

Ateriamaksut

Aamupala	2,20 €
Lounas	5,60 €
Päiväkahvi ja kahvileipä tai välipala	1,60 €
Päivällinen	4,00 €
Iltapala	2,10 €
Kokopäiväpaketti	15,50 €

Pitkäaikaisen asumisen ylläpitomaksu

Yhteisöllinen asuminen (ryhmämuotoinen)	25€/ kk
Ympäri vuorokautinen asuminen	40€/ kk

Erityishuollon asumispalveluissa asukkaalta voidaan periä ylläpitomaksu asumisesta sekä ravinnosta ja muusta ylläpidosta aiheutuvia kuluista. Maksu voidaan periä henkilön maksukyvyn mukaan. Maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutu- vien kustannusten suuruisen. Maksun tulee määräytyä todellisen käytön mukaan ja asiak- kaalla tulee olla mahdollisuus valita, käyttääkö hän palvelua vai ei. Käytännössä ylläpi- tomaksuun kuuluvien asioiden ja tarvikkeiden erittely käytön mukaan ei ole mahdollista. Ylläpitomaksu on säädetty sille tasolle, että todelliset kustannukset eivät ylitä, vaikka asiakas hyödyntäisi vain osan ylläpitomaksuun kuuluvista asioista ja tarvikkeista.

Ylläpitomaksuun palveluasumisessa sisältyy

- informaatiokuluja (yhteisissä tiloissa käytössä olevien informaatiolähteiden osalta, kuten esimerkiksi televisio, sanomalehti, nettiyhteys, mahdollisuus puhe- limen käyttöön tarvittaessa)
- yhteisessä ruoan valmistuksessa ja säilytyksessä tarvittavat kodinkoneet ja as- tiat
- yhteiset harrastus- ja viriketarvikkeet
- yleiseen viihtyvyyteen liittyvät kulut (yhteisten tilojen kalusteet ja sisustustarvik- keet)
- yhteisten tilojen siivousvälineet, puhdistusaineet, käsidesin, saippuan ja sham- poon
- yhteisten tilojen WC-paperit, käsipyyhepaperit ja roskapussit
- vaatehuoltoon liittyvät koneet ja laitteet.

Ylläpitomaksuun tehostetussa palveluasumisessa sisältyy

- informaatiokuluja (yhteisissä tiloissa käytössä olevien informaatiolähteiden osalta, kuten esimerkiksi televisio, sanomalehti, nettiyhteys, mahdollisuus puhe- limen käyttöön tarvittaessa)
- yhteisessä ruoan valmistuksessa ja säilytyksessä tarvittavat kodinkoneet ja as- tiat
- yhteiset harrastus- ja viriketarvikkeet
- yleiseen viihtyvyyteen liittyvät kulut (yhteisten tilojen kalusteet ja sisustustarvik- keet)
- yhteisten tilojen ja asuntojen siivousvälineet ja puhdistusaineet sekä yhteisten tilojen käsidesin, saippuan ja shampooon
- yhteisten tilojen ja asuntojen WC-paperit, käsipyyhepaperit ja roskapussit
- vaatehuoltoon liittyvät koneet ja laitteet ja pesuaineet.

Lyhytaikaisen asumisen maksu	11,60 €/ päivä
sisältää majoituksen ja muun ylläpidon.	
Toteutuneet ateriat enintään	15,50 €/pvä (sisältää kaikki ateriat).

Lääkkeet ja henkilökohtaiset tarvikkeet kuuluvat asiakkaan itse kustannettaviksi.

Alle 18-vuotiailta perittävät asiakasmaksut

16 vuotta täyttäneiltä asiakkailta peritään samat asiakasmaksut kuin täysi-ikäisiltä.

Pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa alle 16-vuotialta peritään ateriamaksut asiakkaan tilauksen mukaan. Alle 16-vuotialta ei peritä maksua muusta ylläpidosta.

Lyhytaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa asiakasmaksut lasketaan alle 16-vuotialta silloin, kun kyseessä on ympärivuorokautinen lyhytaikaishoito. Päivähoidosta ei peritä asiakasmaksuja.

8. Vammaispalvelulain mukaisen yhteisöllisen asumisen ja ympärivuorokautisen palveluasumisen maksut.

Vammaispalveluasetuksen (759/1987) 10 §:n mukaan vaikeavammaisten palveluasumiseen kuuluvat asunto sekä asumiseen liittyvät palvelut, jotka ovat välttämättömiä asukkaalle jokapäiväiselle suoriutumiselle.

Palveluasuminen voidaan toteuttaa joko vaikeavammaisen henkilön omassa omistus-, vuokra- tai muussa vastaavassa asunnossa tai palvelutalossa, palveluasumisryhmässä tai muussa asumisyksikössä.

Palveluasumisena tulee kysymykseen sellaisen asunnon järjestäminen, jossa henkilö asunnossa toteutetuilla erityisjärjestelyillä pystyy vammansa aiheuttamista rajoitteista huolimatta suoriutumaan mahdollisimman itsenäisesti tavanomaisista elämän toiminnoista. Vammaispalvelulain (380/1987) 8 §:n ja – asetuksen (759/1987) 10 § ja 11 §:n nojalla myönnetystä palveluasumisesta ei peritä asiakasmaksua.

Vaikeavammaisten palveluasumiseen liittyvät erityiskustannukset ovat saajalleen maksuttomia. Näitä erityiskustannuksia ovat kustannukset niistä palveluista, joita henkilö tarvitsee vammansa tai sairautensa takia välttämättä suoriutuakseen jokapäiväisessä elämässään. Tavanomaiset, kaikille kuuluvat kustannukset, kuten vuokra tai vastike ja ateriat ja pesuaineet eivät kuulu korvattaviin palveluasumisen erityiskustannuksiin.

Ateriamaksut

Aamupala	2,20 €
Lounas	5,60 €
Päiväkahvi ja kahvileipä tai välipala	1,60 €
Päivällinen	4,00 €
Iltapala	2,10 €
Kokopäiväpaketti	15,50 €

Hygieniapaketti

25 €/kk

Asiakas voi halutessaan valita käyttövaroillaan kustannettavan hygieniapaketin, joka koostuu asiakkaan käyttämistä päivittäistarvikkeista, kuten wc-paperit, talouspaperit/käsipyyhkeet, shampoo, käsien- ja vartalon pesuaineet, pesuvoiteet, suuhygieniatuotteet (perustuotteina hammas- harja ja -tahna), perusvoiteet sekä ruokalaput. Ostopalveluissa asiakas maksaa hygieniapaketin suoraan palveluntuottajalle.

Lyhytaikaisen asumisen maksu

11,60 €/ pvä

sisältää majoituksen ja muun ylläpidon.

Toteutuneet ateriat enintään 15,50 €/vrk (sisältää kaikki ateriat).

Lääkkeet ja henkilökohtaiset tarvikkeet kuuluvat asiakkaan itse kustannettaviksi.

9. Laitospalvelujen maksut

Sosiaalihuollon laitospalvelua määrittelee sosiaalihuoltolaki (1301/2014) 14 § ja 22 §, laki kehitysvammaisten erityishuollosta (519/1977) 2 § ja 35 § sekä päihdehuoltolaki 41/1986 7 §.

Sosiaalihuollon laitospalvelu on hoidon ja kuntouttavan toiminnan järjestämistä jatkuvaa hoitoa antavassa sosiaalihuollon toimintayksikössä. Laitospalvelua voidaan järjestää lyhytaikaisesti tai pitkäaikaisesti. Pitkäaikainen hoito ja huolenpito voidaan toteuttaa laitoksessa vain, jos se on henkilön terveyden tai turvallisuuden kannalta perusteltua, tai siihen on muu laissa erikseen säädetty peruste. Pitkäaikaiseen hoitoon sisältyy ravinto, lääkkeet, puhtaus sekä hyvinvointia edistävät palvelut.

Päihdehuollossa annettavaa laitospalvelua kutsutaan usein päihdehuollon laitospalvelukseksi.

Laitospalvelun osalta lainsäädännössä on säädökset mm. huomioon otettavista tuloista, mahdollisista vähennyksistä, käyttövarojen vähimmäismäärästä, lyhytaikaisen hoidon osalta maksujen enimmäismäärästä ja maksukatosta.

Pitkäaikaisessa laitospalvelussa asiakasmaksu määräytyy asiakkaan maksukyvyn mukaan tulojen perusteella. Maksu voi olla enintään 85 % hoidossa olevan nettokuukausituloista, joista on tehty palvelua koskevat vähennykset.

Jos asiakas on välittömästi ennen palvelun alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avoliitossa ja hänen tulonsa ovat suuremmat kuin puolison tulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen nettokuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu saa olla enintään 42,5 prosenttia puolisojen yhteenlasketuista kuukausituloista, joista on ensin tehty palvelua koskevat vähennykset.

Jos kuitenkin kumpikin puolisoista on pitkäaikaisessa laitospalvelussa, maksu määräytyy vain omien tulojen mukaan.

Jos puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella määräytyvä maksu muodostuisi suuremmaksi, peritään asiakkaalta enintään omien tulojen mukainen maksu.

Pitkäaikaisesta laitospalvelusta perittävän maksun perusteena olevat tulot

Asiakasmaksua määrättäessä otetaan huomioon asiakkaan **nettotulot**.

Huomioon otettavat tulot:

- Eläkkeet ja niihin rinnastettavat jatkuvat etuudet, kuten elinkorko ja syytinki
- Eläkettä saavan hoitotuki
- Alle 16-vuotiaan vammaistuki
- 16 vuotta täyttäneen vammaistuki
- Palkkatulot ja palkkiot
- Muut verosta vapaat tulot tulonhankkimiskustannuksilla vähennettynä
- Pääomatulot, kuten osinko-, korko- ja vuokratulot, sijoitusrahaston vuosituotto ja osakesäästötilan osingot
- Eläkevakuutuksen tuotto (pääomalle kertynyt tuotto)
- Opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- Lasten kotihoidon tuki
- Opintojen johdosta suoritettavat jatkuvat tai vuosittain toistuvat apurahat ja muut avustukset otettaisiin huomioon siltä osin kuin ne ovat veronalaista tuloa
- Laskennallinen metsätulo, jolla tarkoitetaan tässä laissa varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain ([1142/2005](#)) 7 §:n 3 momentin mukaan vahvistettua metsän keskimääräistä vuotuista tuottoa hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta- alalla. Tästä määrästä vähennetään kymmenen prosenttia ja metsätalouden korot.

Tulot, joita ei huomioida:

- Lapsilisä ja lapsikorotukset
- Elatusapu ja -tuki
- Tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavat sairaanhoito- ja tutkimuskulut sekä muut satunnaiset ja kertaluonteiset tulot ja tiettyyn tarkoitukseen myönnetty avustus
- Sotilasavustus
- Rintamalisä, ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä
- Opintotuen asumislisä
- Toimeentulotukena maksettava toimintaraha ja matkakorvaus
- Kuntoutusrahalain mukainen ylläpitokorvaus
- Työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukainen ylläpitokorvaus
- Perhehoidon kustannusten korvaukset
- Omaishoidon tuen palkkio

Tuloista tehtävät vähennykset:

1) asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu (ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on asunut yhteistaloudessa vähintään ennen palvelun alkamista) sekä tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset

2) avopuolisoiden yhteistalouden purkamisesta annetussa laissa ([26/2011](#)) tarkoitettu pesänjakajan tai tuomioistuimen määräämä hyvitys, joka hänen on suoritettava rahana

3) kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana

4) tuomioistuimen tai holhousviranomaisen asiakkaalle määräämän edunvalvojan palkkion perusmaksu sekä edunvalvontavaltuutetun palkkio, kuitenkin enintään edunvalvojan palkkion perusmaksun suuruisena.

Lisäksi laitospalvelun vähennyksenä huomioidaan edellisen asunnon kuluista:

1) omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut enintään viimeisten kuuden kuukauden ajalta (välttämättömät; yhtiövastike, kiinteistövero, pakollinen kotivakuutus, kohtuulliset lämmityskulut, sähkö)

2) vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (481/1995) 52 §:ssä tarkoitulta vuokralaisen irtisanomisajalta; (välttämättömät; vesimaksu, pakollinen kotivakuutus, sähkö)

3) asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain (650/1990) 16 §:ssä tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta. (välttämättömät; käyttövastike, pakollinen kotivakuutus, sähkö)

Tuloista vähennetään ainoastaan todelliset asumismenot. Tarvittavat tositteet tulee toimittaa kahden viikon sisällä asiakkaan muuttopäivästä lukien.

Asiakkaan tulee ilmoittaa viipymättä, mikäli hänen omistamansa asunto myydään puolen vuoden sisällä tai asumisoikeusasunnon asumisoikeus päättyy kolmen kuukauden sisällä.

Käyttövarat

Asiakkaan omaan käyttöön jää käyttövaroja 15 % edellisessä kohdassa mainittujen vähennysten jälkeisistä nettotuloista, kuitenkin vähintään 112 €/kk.

Lyhytaikainen laitospalvelu	49,60 €/vrk
maksukaton täyttymisen jälkeen	22,80 €/vrk
osavuorokautinen hoito	22,80 €/pvä

Erytishuollossa lyhytaikaisen kuntouttavan laitoshoidon maksu on 17,10 €/vrk
Maksukaton täyttymisen kuntouttava laitoshoidon maksu on maksutonta.

Päihdehuollon kuntouttava laitoshoidon

Lyhytaikaisen hoidon maksu	49,60 €/vrk
Maksukaton täyttymisen jälkeen	22,80 €/vrk

Maksua ei peritä, jos asiakkaalla on joku alla olevista päätöksistä myönteinen perustoimeentulotukipäätös (voimassa oleva tai edelliseltä kuukaudelta), takuueläkepäätös tai eläketukipäätös työmarkkinatukipäätös tai päätös työttömyysturvan peruspäivärahasta.

Muiden asiakkaiden osalta jo maksun suuruutta määrättäessä voidaan asiakasmaksu määrätä alhaisemmaksi, jos asiakkaan selvitetty taloudellinen tilanne, elatusvelvollisuus ja maksukyky sitä edellyttää. Tällöin arvioidaan, vaarantaako maksu asiakkaan toimeentulon ja otetaan huomioon kokonaistilanne ja myös asiakkaan varat, jotka ovat käytettävissä elantoon. Tällöin otetaan huomioon, että asiakkaalle jää maksettavaksi kuntoutusjakson ajalta asumiseen liittyvät kustannukset vakinaisesta asunnosta, vaatteet, puhelin- ja tietoliikennemaksut, säännölliset lääkkeet (hoitoon liittymätön lääkitys) sekä muut tavanomaiseen elämiseen liittyvät kustannukset.

Asumisen kustannukset huomioidaan maksua määrättäessä vähennyksenä tuloista samoin perustein kuin muissakin maksuissa (välttämättömät menot). Asumiskustannukset (vastike, vuokra, sähkö, vesi, lämmitys, kotivakuutus sekä omakotitalossa lisäksi kiinteistövero, tonttivuokra sekä muut menot, jotka perustoimeentulotuessakin otetaan huomioon). Näistä vähennetään asumistuki ja mahdolliset tulot asumisesta (esim. omakotitalossa vuokratulot).

Muiden kulujen kattamiseen lasketaan hoidossa olevan käyttöön 51 %:a perustoimeentulotuen perusosan määrästä (ravinnon osuus 49 %). Vuonna 2023 määrä on 283 €/kk. Perheellisen asiakkaan kohdalla arvioinnissa otetaan huomioon molempien puolisojen tulot sekä perheen koko. Muiden perheenjäsenten elämiseen tulee jäädä vähintään perustoimeentulotuen perusosan määrä.

10. Perhehoidon maksut

Perhehoidolla tarkoitetaan henkilön hoidon, kasvatuksen tai muun huolenpidon järjestämistä toimeksiantosopimuksella joko hoidettavan omassa kodissa tai perhehoitajan yksityiskodissa tai ammatillista perhehoitoa, jota annetaan yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain (922/2011) 7 §:ssä tarkoitetun luvan perusteella ammatillisessa perhehoidossa (perhehoitolaki 263/2015).

Perhehoito on sosiaalipalvelua, jossa sosiaalihuollon asiakkaalle annetaan hoitoa tai huolenpitoa lupaviranomaisilta saadun luvan perusteella toimivassa ammatillisessa perhehoidossa tai toimeksiantosopimuksella hoidettavan omassa kodissa tai perhehoitajan yksityiskodissa.

Palvelun järjestäjä tekee perhehoidosta toimeksiantosopimuksen perhehoitajan kanssa.

Pitkäaikaisessa perhehoidossa asiakasmaksu määräytyy asiakkaan maksukyvyyn mukaan tulojen perusteella. Maksu voi olla enintään 85 % hoidossa olevan nettokuukausituloista, joista on tehty palvelua koskevat vähennykset.

Jos asiakas on välittömästi ennen palvelun alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avoliitossa ja hänen tulonsa ovat suuremmat kuin puolison tulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen nettokuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu on 42,5 prosenttia puolisojen yhteenlasketuista kuukausituloista, joista on tehty palvelua koskevat vähennykset.

Jos puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella määräytyvä maksu muodostuisi suuremmaksi, peritään asiakkaalta enintään omien tulojen mukainen maksu.

Maksun perusteena olevat tulot

Jos perhehoito myönnetään erityishuoltona, voidaan periä ainoastaan ylläpitomaksu kuten kehitysvammalain mukaisessa yhteisöllisessä asumisessa ja ympärivuorokautisessa palveluasumisessa.

Asiakasmaksua määrätessä otetaan huomioon asiakkaan **nettotulot**.

Huomioon otettavat tulot:

- Eläkkeet ja niihin rinnastettavat jatkuvat etuudet, kuten elinkorko ja syytinki
- Eläkettä saavan hoitotuki
- Alle 16-vuotiaan vammaistuki
- 16 vuotta täyttäneen vammaistuki
- Palkkatulot ja palkkiot
- Muut verosta vapaat tulot tulonhankkimiskustannuksilla vähennettynä
- Pääomatulot, kuten osinko-, korko- ja vuokratulot, sijoitusrahaston vuosituotto ja osakesäästötilan osingot
- Opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- Lasten kotihoidon tuki
- Opintojen johdosta suoritettavat jatkuvat tai vuosittain toistuvat apurahat ja muut avustukset otettaisiin huomioon siltä osin kuin ne ovat veronalaista tuloa
- Laskennallinen metsätulo, jolla tarkoitetaan tässä laissa varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain ([1142/2005](#)) 7 §:n 3 momentin mukaan vahvistettua metsän keskimääräistä vuotuista tuottoa hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla. Tästä määrästä vähennetään kymmenen prosenttia ja metsätalouden korot.

Tulot, joita ei huomioida:

- Lapsilisiä ja lapsikorotukset
- Elatusapu ja -tuki
- Tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavat sairaanhoito- ja tutkimuskulut sekä muut satunnaiset ja kertaluonteiset tulot ja tiettyyn tarkoitukseen myönnetty avustus
- Tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja
- Sotilasavustus
- Rintamalisä, ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä
- Opintotuen asumislisä
- Toimeentulotukena maksettavaa toimintaraha ja matkakorvaus
- Kuntoutusrahalain mukainen ylläpitokorvaus
- Työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukainen ylläpitokorvaus
- Perhehoidon kustannusten korvaukset
- Omaishoidon tuen palkkio

Tuloista tehtävät vähennykset

1) asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu (ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on asunut yhteistaloudessa välittömästi ennen palvelun alkamista) sekä tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset

2) avopuolisoiden yhteistalouden purkamisesta annetussa laissa ([26/2011](#)) tarkoitettu pesänjakajan tai tuomioistuimen määräämä hyvitys, joka hänen on suoritettava rahana

3) kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana

4) tuomioistuimen tai holhousviranomaisen asiakkaalle määräämän edunvalvojan palkkion perusmaksu sekä edunvalvontavaltuutetun palkkio, kuitenkin enintään edunvalvojan palkkion perusmaksun suuruisena.

Lisäksi perhehoidon vähennyksenä huomioidaan edellisen asunnon kuluista:

1) omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut enintään viimeisten kuuden kuukauden ajalta (välttämättömät; yhtiövastike, kiinteistövero, pakollinen kotivakuutus, kohtuulliset lämmityskulut, sähkö)vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain [\(481/1995\) 52 §:ssä](#) tarkoitetulta vuokralaisen irtisanomisajalta; (välttämättömät; vesimaksu, pakollinen kotivakuutus, sähkö)

2) asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain [\(650/1990\) 16 §:ssä](#) tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta. (välttämättömät; käyttövastike, pakollinen kotivakuutus, sähkö)

Tuloista vähennetään ainoastaan todelliset asumismenot. Tarvittavat tositteet tulee toimittaa kahden viikon sisällä asiakkaan muuttopäivästä lukien. Asiakkaan tulee ilmoittaa viipymättä, mikäli hänen omistamansa asunto myydään puolen vuoden sisällä tai asumisoikeusasunnon asumisoikeus päättyy kolmen kuukauden sisällä.

Tuloista tehtävät erityiset vähennykset

Tuloista vähennetään terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) tarkoitetun terveydenhuollon ammattihenkilön määräämien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset, joihin asiakas on oikeutettu saamaan korvausta sairausvakuutuslain nojalla. Lääkekustannukset vähennetään automaattisesti sairausvakuutuslain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitetun vuosiomavastuun suuruisena (49,35 €/kk).

Muiden kuin sairausvakuutuslain mukaan korvattavien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa hakemuksesta siltä osin kuin lääkemääräyksen tehnyt terveydenhuollon ammattihenkilö on arvioinut ne asiakkaan terveydelle tarpeellisiksi.

Käyttövarat

Asiakkaan omaan käyttöön jää käyttövaroja 15 % edellisessä kohdassa mainittujen vähennysten jälkeisistä nettotuloista, kuitenkin vähintään 167 €/kk.

Lyhytaikainen perhehoito

Lyhytaikainen perhehoito	39,50 € / päivä
Osavuorokautinen perhehoito	19,80 €/ kerta (max 12 tuntia)

Jos perhehoito myönnetään erityishuoltona, voidaan periä ainoastaan ylläpitomaksu kuten kehitysvammalain mukaisessa palveluasumisessa ja tehostetussa palveluasumisessa.

11. Tuetun asumisen maksut

Tuettu asuminen on sosiaalipalvelua, joka tukee asiakkaan itsenäistä asumista tai itsenäiseen asumiseen siirtymistä. Tuetussa asumisessa asiakasta tuetaan sosiaaliohjauksella ja muilla sosiaalipalveluilla. Tuettu asuminen on asiakkaalle maksutonta.

12. Omaishoidon maksut

Omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikaisesta hoidettavan sijaishoidosta peritään asiakasmaksua 11,60 €/vuorokausi.

Omaishoitajalle järjestettävästä virkistysvapaan aikaisesta hoidettavan hoidosta peritään 12 euroa / kerta. (enintään 8 h)

Omaishoidon lakisääteisen vapaan aikaisen hoidon järjestämisessä yhtenä vaihtoehtona on palveluseteli (ympäri vuorokautisen hoivan palveluseteli ja kotiin annettava saldoseteli). Ympäri vuorokautisen hoivan palvelusetelissä asiakas maksaa omavastuusuuden (11,60 €/vrk) suoraan palveluntuottajalle. Kotiin annettavalla saldosetelillä toteutettavasta palvelusta ei peritä omavastuusuutta.

13. Työ- ja päivätoiminnan maksut

Lounas	5,60 €
Päiväkahvi ja kahvileipä tai välipala	1,60 €
Kahvi	0,60 €

14. Liikkumista tukevien palvelujen maksut

Vaikeavammaisten kuljetuspalvelun omavastuu

Aikuinen: 3,50 € koti/asuinkunnan alueella
 5,50 € toiminnalliseen lähikuntaan enintään 30 km
 7,40 € enintään 40 km
 9,30 € enintään 50 km
 11,80 € enintään 60 km
 Tästä eteenpäin matkahuollon hinnaston mukaan

Lapsi (7-17) 1,80 € koti/asuinkunnan alueella
 3,50 € toiminnalliseen lähikuntaan

Toisen asteen opiskelijat 0 € Opiskelumatkat
 0 € Vapaa-ajan matkat koti/asuinkunnan alueella
 Toiminnalliseen lähikuntaan kuten aikuisten tai lasten matkat iästä riippuen

Muut opiskelumatkat 1 €/suunta

Työmatkat 1 €/suunta

Kun 7-17 vuotias lapsi/nuori matkustaa kuljetuspalveluun oikeutetun vanhempansa/huoltajansa kanssa, häneltä peritään omavastuusuustaulukon mukainen

summa. Alle 7-vuotiailta ei omavastuusuutta peritä. Mukana kulkevat aikuiset perheenjäsenet maksavat matkasta omavastuun, joka vastaa matkan hintaa jaettuna asiakasmäärällä.

Sosiaalihuoltolain mukainen kuljetuspalvelu

Aikuinen:	3,50 € koti/asuinkunnan alueella	
	5,50 € toiminnalliseen lähikuntaan	enintään 30 km
	7,40 €	enintään 40 km
	9,30 €	enintään 50 km
	11,80 €	enintään 60 km
	Tästä eteenpäin matkahuollon hinnaston mukaan	
Lapsi (7-17)	1,80 € koti/asuinkunnan alueella	
	3,50 € toiminnalliseen lähikuntaan	

Kun 7-17 vuotias lapsi/nuori matkustaa kuljetuspalveluun oikeutetun vanhempansa/huoltajansa kanssa, häneltä peritään omavastuusuustaulukon mukainen summa. Alle 7-vuotiailta ei omavastuusuutta peritä. Mukana kulkevat aikuiset perheenjäsenet maksavat matkasta omavastuun, joka vastaa matkan hintaa jaettuna asiakasmäärällä.

15. Lapsiperheiden ja lastensuojelun maksut

Lapsiperheiden kotipalvelu

Lapsiperheiden kotipalvelu on maksutonta.

Lastensuojelun maksut

Lastensuojelulain nojalla avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona lapselle annetusta perhehoidosta tai laitoshuollosta taikka asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi voidaan, milloin se on asianomaisten toimeentulon edellytykset ja huollolliset näkökohdat huomioon ottaen perusteltua, periä lapsen vanhemmilta maksu, joka saa määrältään olla enintään lapsen elatuksesta annetun lain 1–3 §: n perusteella määräytyvän elatusavun suuruisen.

Lapsen vanhemmilta perittävä maksu jaetaan heidän kesken maksukyvyn mukaan.

Asiakasmaksulain 7 §:n 2 ja 3 momentin perusteella lastensuojelulain mukaisena avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona järjestetystä perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalveluista lapsen tai nuoren tuloista peritään enintään 1.860,20 €/kk.

Kunta voi maksua vahvistamatta periä ja nostaa lapselle tulevat elatusavut siltä ajalta, jolloin lapsi saa tässä pykälässä tarkoitettuja perhehoitoa tai laitoshuoltoa taikka asumispalveluja sekä käyttää ne perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi.